

nek, november 29-én eljuttatták Nagy-Britannia berni követségéhez. *PRO*, Fo. 371/42824, 87–92. o.

35. Ezt a részletet Ferenczy tárta fel Vajna 1946-os tárgyalásán tett vallomásában. Karsai Elek: *Ítélt a nép*. Kossuth, Bp., 1977, 263–265. o.

36. Bővebben a Nemzetközi Vöröskeresztnek a Szálasi-éra első hónapjában kifejtett tevékenységéről és a zsidóüldözésekről szóló beszámolókat lásd *Notiz über die Situation der Juden in Ungarn...* Genf, 1944. november 20. 8. o. Komor részleteket tartalmaz a zsidók ellen elkövetett túlkapásokról F. Born jelentése: *Bericht über die Lage der Juden seit Machtübernahme seitens der Szálasi Regierung*, 1944. november 26. Mindkét dokumentum megtalálható a jeruzsálemi Yad Vashem Levéltárban, M-20/47. o.

37. *RLB*, 226. dok.

38. *Uo.*, 227. dok.

39. *Uo.*, 234. dok. A feljegyzés egy példányát október 24-én juttatták el Ribbentrophoz.

40. Lásd a 25. fejezetet. Tekintettel a megváltozott magyarországi politikai légkörre, Horst Wagner, az *Inland II.* főnöke azt javasolta Veessenmayernak, hogy ne tegyen további „engedményeket” azokon túl, melyeket a Führer jóváhagyott. *RLB*, 238. dok.

41. *Uo.*, 231. dok.

42. *Uo.*, 230. dok.

43. Az erre vonatkozó parancsokat csak másnap, október 21-én adták ki. A szöveget lásd *FÁA*, 2:643–644. o.

44. *RLB*, 235. dok.

45. A Tanácsot röviddel a nyilaspuccs után átszervezték. Habár Ferenczy ellenezte Stern, Pető és Wilhelm bevonását – azét a három emberét, aki részletesen ismerte a Lakatos-érában viselt dolgait –, végül hozzájárult, hogy Stern maradjon az elnök. Az átszervezett Tanácsnak tagja lett Berend, Földes, Komoly Ottó, dr. Nagy, Stöckler, Szegő Miklós és Vas Lajos. Az átszervezett Tanács tényleges vezetését Stöckler gyakorolta anélkül, hogy ezt törvényesen valaha is megerősítették volna. A Tanács október 28-i ülése után megszűnt hatékony szervezetként működni, mert ekkor váratlanul megjelent az SS, és Stern és Stöcklert az Apostol utca 13. sz. alatti Aschner-villába vitték, melyet az Eichmann-Sonderkommando tartott megszállva. Habár Sternt másfél óra múlva szabadon engedték, meg volt győződve róla, hogy Ferenczy az életére tör, s úgy döntött, hogy bujkálni fog. A többi tag is jobbnak látta, ha attól kezdve elkerüli a Tanács székházát. Félelmeik megalapozottak voltak: a zsidó közösség és a Tanács több vezető tisztségviselőjét, köztük Kohn Zoltánt, Csergő Hugót (Stern titkárát) és Müller Rezsőt letartóztatták, és sokukat később meggyilkolták.

46. Amikor például Stöckler Gömbös Ernő főhadnagy, Szálasi segédtisztje útján megpróbált kapcsolatba lépni Szálásival, tájékoztatták, hogy „a nemzetvezető nem fogad senkit zsidóügyekben”. Amikor megpróbálta felkeresni Vajná, az utóbbi titkára, Kutassy közölte vele, hogy a belügyminiszter csak Ferenczy, „a zsidóügyekben illetékes személy” javaslatára hajlandó fogadni őt. Lévai, *Zsidósors Magyarországon*, 309. o. Lásd még Stöckler vallomását Vajna és Ferenczy 1946-os tárgyalásán. In: Karsai, *Ítélt a nép*, i. m., 265–268. o.

47. Lévai, *Zsidósors Magyarországon*, 318. o. További részletek a zsidók ellen elkövetett atrocitásokról in: *Bericht über die Lage der Juden seit der Machtübernahme seitens der Szálasi Regierung*.

48. 3840/1944. M. E. sz. rendelet. *Budapesti Közlöny*, 250. sz., 1944. november 3., 2–4. o.